

ДА ПОГОВОРИМ ЗА ВЪЗРАСТТА

ТИП:

- Групова дейност
- В присъствието на обучител като част от учебната сесия

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ:

Подготовка на учителя - преди дейността: около 2 часа за гледане на „Грейс и Франки“ (Епизод 1, сезон 3 и Епизод 3, сезон 1) + време за набавяне на малки лакомства и пръчка; отпечатване/копиране на листове за наблюдение или събиране на стикери с 4 различни цвята.

В клас: ±85 минути.

ЦЕЛИ:

Целта на тази дейност е обучаемите да се включат в процес на размисъл, за да идентифицират аспектите на възрастовия подход, които могат да повлияят и да ограничат взаимодействието между хората и техните предположения относно способностите на другите, възприемани като ограничени.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО (Рамка на курс EASY) - Обучаеми:

K_03.5.4: разпознава формирането на стереотипи срещу възрастните хора, причинено от системното сравняване с по-младите, проектирано от медиите и от членовете на семейството и приятелския кръг

S_02.4.4: умее да разпознава визуални маркери на възрастовите и половите стереотипи

S_02.7.4: умее да описва стереотипи, свързани с възприемането на възрастните хора като цяло и на работещите хора

A_02.3.4: приема, че съществуването на стереотипи, дори на несъзнателно ниво, ограничава личния избор и свободата на индивидите

K_03.1.5: осъзнава как стереотипите, свързани с възрастта и пола, участват активно в нашите възприятия, които определят представата за другите хора и техните способности

S_02.7.5: умее да описва трудностите, с които се сблъскват по-възрастните хора, когато става въпрос за условия на труд, утвърждаване и възможности

A_02.4.5: разпознава и проверява как стереотипите допринасят за дискриминационни практики

K_03.1.6: разпознава моделите, които водят до възпроизвеждане на стереотипи, свързани с възрастта и пола

S_02.3.7: умее да описва лични или свързани с тях преживявания, при които стереотипите, свързани с възрастта или пола, са им повлияли негативно в тяхната сфера на живот (напр. от получаване на повишение, влизане в клуб и т.н.)

НЕОБХОДИМИ РЕСУРСИ И ИНСТРУМЕНТИ:

- Достъп до поредицата Грейс и Франки, [Сезон 3, Епизод 1](#) и [Сезон 1, Епизод 3](#)
- Компютър, високоговорители, проектор
- Малка почерпка за всички обучаеми (парче торта или плод, стафиди или бисквита, ядка или чипс)
- „магическа“ пръчка (обучителят може да използва нещо - например писалка, пръчка или друг предмет, който може да послужи като „пръчка“ - за някои „магии“ и „трансформации“ по време на срещата на класа)
- Лист за наблюдение или пощенска кутия с 4 различни цвята
- Презентация

КРАТКО ОПИСАНИЕ:

Обучаемите се насочват да прочистят съзнанието си и чрез игрови и въображаем процес постепенно се насочват към аспектите на невидимостта, с които хората от третата възраст постоянно се сблъскват. Невидимостта се разглежда както като отрицателен, така и като положителен аспект. Участниците се насочват да си представят себе си в ситуации, в които „невидимостта“ на хората от 3-та възраст се разглежда както като отрицателен, така и като положителен резултат, които срещат в ежедневието си.

ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ (времетраене: 5 минути):

Тъй като обучаемите ще бъдат ангажирани с дейност, която не е обичайна за конвенционалния обучителен процес при обучението на възрастни, е важно обучителят да бъде информиран за контекста на дейността.

2. УПРАЖНЕНИЯ ЗА ОСЪЗНАТОСТ (времетраене: 10 минути):

Обучаемите се приканват да участват в упражнение за осъзнатост, което ще им позволи да изпразнят съзнанието си и да станат наистина присъстващи в класната стая, преди да започнат работа по съответната тема. Обучаемите се приканят да хапнат нещо. Това може да бъде парче торта или плод, стафиди или бисквита, ядка или чипс. Процесът е следният: Веднага след като обучителят информира обучаемите, че **всички преживявания, наблюдения и чувства са позволени**, започва разказът.

„Посещавате нова страна и при пристигането си в хотела получавате малка почерпка за добре дошли. Това е първият път, когато ви се предлага да хапнете нещо подобно.

- **Първо разгледайте храната.** Как изглежда тя? Каква е нейната форма? Каква е повърхността ѝ? Мека ли е, гладка ли е, твърда ли е или друго? Напомня ли ви на нещо? След това я помиришете. На какво мирише? Приятна или неприятна е миризмата? Силна или лека? Миризмата напомня ли ви за нещо?

- **Сега е време да я опитате!** Какъв е вкусът? Сладко, кисело, солено или горчиво? Харесва ли ви? На какво ви напомня вкусът?

- **Почувствайте храната в устата си.** Топла или студена е? Има ли усещане за гранулирана, мека, твърда или нещо друго? Консистенцията е приятна или неприятна? Накрая обучаемите могат да изядат лакомството.

3. КИТАЙСКИ ПОРТРЕТ (времетраене: 10 минути):

Обучаемите трябва да представят своя китайски портрет, като попълнят едно по едно следните изречения:

- Ако бяхте цвят, щяхте да сте
- Ако бяхте сезон, щяхте да сте
- Ако бяхте форма, щяхте да сте
- Ако имахте суперсила, тя щеше да бъде

4. СУПЕРСИЛА НА НЕВИДИМОСТТА - ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ (времетраене: 15 минути):

След като всички обучавани са изразили идеите си чрез китайския портрет, учителят разкрива своята „магическа пръчка“ и информира обучаемите, че той/тя всъщност е магьосник/фея, който ще им даде дарбата на невидимост като суперсила.

Сега, когато всички обучавани имат тази суперсила, те са помолени да помислят и да обсъдят какво може да е лесно и трудно сега, когато имат тази сила.

5. ТРЕТА ВЪЗРАСТ - ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ (времетраене: 15 минути):

След като всички обучавани са изразили мнението си, те получават нова задача: предоставят им се по 4 листчета за бележки или лист за наблюдение и се иска от тях да коментират във връзка с третата възраст следното:

- ✓ нещо забавно
- ✓ нещо красиво
- ✓ нещо непредвидено (неочаквано)
- ✓ нещо трудно

Тази задача се изпълнява от всеки обучаван поотделно.

6. ТРЕТА ВЪЗРАСТ - ИЗМИСЛЕН СЛУЧАЙ И КОРИГИРАНИ ДОПУСКАНИЯ (времетраене: 10 минути):

Обучаемите са приканени да гледат откъс от епизод 1, сезон 3 на „Грейс и Франки“ (времеви интервал 1'18"-5'49'') и да видят как две жени се справят с въпроса за невидимостта.

След като са гледали откъса, обучаемите се приканват да променят или да добавят нещо в списъка, предоставен в раздел 5, ако желаят това.

7. ТРЕТА ВЪЗРАСТ – ИЗМИСЛЕН СЛУЧАЙ И КОРИГИРАНИ ДОПУСКАНИЯ (времетраене: 10 минути):

След това обучаемите гледат още един откъс от епизод 3, сезон 1 на „Грейс и Франки“ (времеви интервал 1'18"-5'49'') и обсъждат дали са преживявали подобно състояние, когато не са били изслушвани, въпреки че са се надявали, че ще бъдат, и какво е било усещането. Инициира се допълнителна дискусия за невидимостта и 3-тата възраст, особено във връзка с EASY Модул 2 Типология на стереотипите и Модул 4 Индивидуални и социални ефекти на стереотипите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ (времетраене: 15 минути):

- Обучителят пита обучаваните как са се почувствали след тази дейност.
- Обучаемите се приканват да обмислят мислите и чувствата, предизвикани по време на процеса на дейностите, като наблегнат на частта с представянето на „Грейс и Франки“. Дали дейностите допринесоха за опознаване и засилване на нови нагласи и позиции при разбирането и интерпретирането на социалната реалност и деконструирането на погрешните представи и негативните нагласи срещу ейджизма?
- Сесията завършва с обобщение на основните идеи, като се уверите, че всички обучавани са наясно, че дейността е била насочена само към едно измерение на ейджизма и неговия ефект - невидимостта. Тази идея е важна, за да могат обучаваните да размишляват и да се включат в процес на размисъл, за да идентифицират други аспекти на ейджизма.

ПРЕПОРЪКИ:

Дейността може да послужи като въведение към

- ✓ EASY Модул 2 Типология на стереотипите и
- ✓ EASY Модул 4 Индивидуални и социални ефекти на стереотипите

Дейността може да бъде организирана за четири различни групи/равнища на аудиторията, като изпълнението на дейността ще изисква незначителна адаптация (по отношение на използваната терминология, контекстуализацията и т.н.) към нуждите на обучаемите, което трябва да бъде направено от преподавателя.